

Mette Juul-Larsen og de andre farmaceuter bruger deres specialviden om medicin til at øge patientsikkerheden.

MEDICINEKSPERTER PÅ PILLEARBEJDE

Farmaceuterne har indtaget sygehusgange og dét med stor succes. De er specialister og fungerer som både rådgivere, fejlfindere og sparringspartnere, når det handler om medicinering. Men hvad er det egentlig, de kliniske farmaceuter kan bidrage med?

Tekst: Louise Lindberg, KOMMID

Foto: Rasmus Degnbøl

Seks af de 104 kvalitetsstandarder, som sygehusene bliver akkrediteret efter, handler om medicinering – og netop de standarder skaber udfordringer på flere afdelinger. Men sådan behøver det ikke være, for med hjælp fra farmaceuter kan man hurtigt komme et skridt fremad.

- Vi er med til at sikre optimal og rationel brug af lægemidler og bidrager blandt andet med en række værktøjer, der kan støtte lægerne i deres beslutninger, forklarer Mette Juul-Larsen, der er farmaceut i Anæstesi-, Børne- og Kirurgicentret på Aalborg Sygehus.

Hun bakkes op af en af sygehusapotekets andre kliniske farmaceuter, Tanja Joest

Væver, som er tilkøbtet Ortopædkirurgiske Afdelinger samme sted.

- Vi ser os bestemt ikke som bedre end lægerne eller sygeplejerskerne, men vi har et andet fokus, end de har, nemlig på medicinering, og samarbejdet mellem os er rigtig godt, siger hun.

Detaljeblikket er styrken

De to farmaceuters arbejdsområder er forskellige – Mette Juul-Larsen er på centerniveau, hvor Tanja Joest Væver primært bevæger sig på afdelingsniveau. Men for begge er rollen i høj grad at rådgive og kvalitetssikre. Dialogen med afdelingernes øvrige personale er afgørende, og derfor er Tanja og Mette glade for, at de har fundet fodfæste der, hvor de er tilknyttet.

- Vi er blevet taget rigtig godt imod af hele personalet på Ortopædkirurgiske Afdelinger, og vi får dagligt spørgsmål fra plejepersonale og læger, der kommer til os for idéer og hjælp, fortæller Tanja Joest Væver.

Blikket for detaljen er farmaceuternes store styrke. De kommer med bud på hensigtsmæssige tiltag og taler med per-

sonalet på afdelingerne om deres ønsker og behov, så der sker forbedringer i alt fra arbejdsgange og økonomi til kvalitetssikring og patientsikkerhed.

- Gennem tværfagligt samarbejde hindrer vi utilsigtede hændelser og forbedrer patienternes vilkår, siger Tanja Joest Væver.

At gøre en forskel

Farmaceuterne bidrager blandt andet til implementering af nye retningslinjer, undervisning i rationel farmakoterapi samt relevante funktioner i det elektroniske medicinmodul. Noget som både kommer patienterne og personalet til gode.

- Vi kommer med specialviden, tid og fokus. Vi stopper op og graver os ned i dét, læger og sygeplejersker ikke har tid til. Der sker jo fejl – og det vil der altid gøre – men vi opsnapper mange potentielle medicineringsfejl, og på den måde er vi med til at højne patientsikkerheden, siger Mette Juul-Larsen.

På Ortopædkirurgiske Afdelinger laver de medicingennemgang af alle nyindlagte patienter. I journalen lægges et farmaceut-

Tanja Joest Væver ser de nye fælles akutmodtagelser som oplagte steder for farmaceuter.

”DE GIVER OS MULIGHED FOR AT GØRE VORES BEDSTE”

notat med forslag til ændringer som alternative præparater, dosisvurdering, mulig interaktion mellem anvendte lægemidler og anbefalinger om tilføjelser eller ophør. Det er noget, der batter – både for sygehushusets økonomi og patientens sikkerhed under og efter sygehusopholdet.

Intet er for stort eller småt

Når patienter bliver indlagt, er det vigtigt, at deres medicin bliver registreret korrekt i det elektroniske medicinmodul og tilpasset sygehusenes lægemiddelrekommandationer, hvor det er relevant.

- Et oplagt sted for klinisk farmaci er derfor på de nye fælles akutmodtagelser, hvor fokus på medicingennemgang og medicinafstemning kan hjælpe lægerne i deres arbejde – og i sidste ende patienterne, siger Tanja Joest Væver.

Alle afdelinger, hvor der er lægemidler, kan få glæde af kliniske farmaceuter, mener de.

- Og de kan i og for sig få det, som de vil have det, og bruge os der, hvor de har største behov. For der er nok at tage fat på, konstaterer Mette Juul-Larsen.

Fra et ledelsesmæssigt perspektiv er der stor fornuft i at ansætte kliniske farmaceuter på afdelingerne. Både Ortopædkirurgiske Afdelinger og Anæstesi-, Børne- og Kirurgicentret har gode erfaringer med samarbejdet.

I Ortopædkirurgiske Afdelinger har de siden slutningen af 2009 haft tilkøbt farmaceutisk specialviden. Og det vil de nødtigt være foruden, ifølge klinikchef Hans Peter Jensen:

- Farmaceuterne har en ekspertise, som betyder meget for blandt andet lægernes arbejde. Lægerne her har fokus på kirurgi, men farmaceuterne kan holde dem i ørene omkring medicinering. Og det samspil er virkelig godt.

Især har medicin håndteringen nydt godt af det øgede farmaceutfokus.

- Det er dem, vi går til, når vi har spørgsmål om medicin håndtering eller medicinmodul Theriak og deres hjælp med at gøre tingene overskuelige, forståelige og nemmere at gå til, giver os mulighed for at gøre vores bedste, siger klinikchef Hans Peter Jensen.

Han mener, at farmaceuterne har en stor del af æren for, at Ortopædkirurgien blev

akkrediteret på medicindelen – og at mange andre afdelinger kunne have stor glæde af også at kigge i farmaceuternes retning.

Rette medicin mod rette sygdom

Også i Anæstesi-, Børne- og Kirurgicentret nyder de godt af farmaceutiske kompetencer. De har især gode erfaringer med sortimentsgennemgang, hvor farmaceuten laver opgørelser på forbruget, kommer med forslag til at erstatte gamle rutiner for medicinsk behandling med mere rationelle alternativer og finder billigere løsninger.

- Vi får sikkerhed for, at vi giver den rette medicin mod den rette sygdom. Og vi får øjnene op for billigere alternativer, som giver samme effekt, siger centerchef Frank Brøgger.

Han peger på besparelser, effektivisering, patientsikkerhed, kvalitetssikring og øget dialog personalet imellem som nogle af de væsentligste fordele ved at have en farmaceut tilkøbt centret. Og han mener, de kun lige har rørt toppen af isbjergene.

- Vi har kun været igennem de ti medicin typer, hvor vi på forhånd troede, der var størst gevinst. Nu går vi videre med de næste, siger han.